फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

दृष्टिक्षेपात नाशिक विभाग
२०२५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
प्रादेशिक कार्यालय,
नाशिक.

दृष्टिक्षेपात नाशिक विभाग २०२५

-: प्र स्ता व ना :-

संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय यांच्या मार्गदर्शक सुचनानुसार नाशिक विभागासाठी विविध विषयांची सांख्यिकी दर्शविनारे सन २०२४-२५ करिता प्रकाशन या कार्यालया मार्फत तयार करण्यात आलेले आहे.

सदर प्रकाशनात नाशिक विभागातील जिल्ह्यांचा आढावा, ठळक वैशिष्ठ्ये, आलेख, निरनिराळ्या विषयांवरील सांख्यिकीय तक्ते इ. माहिती दिली आहे. नाशिक विभाग हा महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि आर्थिक दृष्टीने एक अत्यंत महत्त्वाचा विभाग आहे. यात नाशिक, धुळे, जळगाव, नंदुरबार, आणि अहमदनगर या पाच प्रमुख जिल्ह्यांचा समावेश होतो. या विभागाची ओळख त्याच्या समृद्ध इतिहासातून, सांस्कृतिक वारशातून, आणि विविधतेने नटलेल्या भौगोलिक वैशिष्ट्यांतून होते. प्रत्येक जिल्ह्याची स्वतःची एक वैशिष्ट्यपूर्ण ओळख असून, या ओळखीतूनच संपूर्ण विभागाचे महत्त्व अधोरेखित होते.

या प्रकाशना करिता नाशिक विभागातील नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगांव व अहमदनगर या पाच जिल्ह्यांची निरनिराळ्या विषयांवरील उपयुक्त माहिती देण्यात आलेली आहे. नाशिक विभागातील पाचही जिल्ह्यांसाठी प्रकाशित होणाऱ्या जिल्हा सामजिक व आर्थिक समालोचन या प्रकाशनावर आधारित आकडेवारीचा उपयोग सदर प्रकाशनात करण्यात आलेला आहे. तसेच या प्रकाशनासाठी उप संचालक, जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय व त्यांच्या कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी प्रकाशनासाठी आवश्यक माहिती वेळेवर उपलब्ध करुन दिली त्यांचे हे कार्यालय आभारी आहे. सर्वात शेवटी प्रादेशिक कार्यालयाचे अधिकारी / कर्मचारी यांनी निरंतर प्रयत्न करून हे प्रकाशन तडीस नेले त्यासाठी त्या सर्वांचा मी आभारी आहे.

या प्रकाशनात अद्ययावत व अचूक माहिती देण्याचा सर्वतोपरी प्रयत्न करण्यात आला आहे. परंतू काही बाबींवरील माहिती ही अस्थायी स्वरुपाची आहे. हे प्रकाशन, विविध शासकीय कार्यालये, अभ्यासक, संशोधक यांना उपयुक्त ठरेल आणि भविष्यातही वरील सर्व घटकांचे असेच सहकार्य मिळून हे प्रकाशन अधिकाधिक अचुक होऊन त्याची उपयोगिता वाढेल अशी अपेक्षा आहे.

ठिकाण : नाशिक
दिनांक : २७.०४.२०२६

(सरिता यादव)
सह संचालक,
प्रादेशिक कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
नाशिक.

अनुक्रमणिका

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
	विभागाचा समग्र आढावा	२
	आलेख व नकाशे	५
	दृष्टीक्षेपात नाशिक विभाग	१०
१.	भौगोलिक क्षेत्र (जनगणना - 2011 प्रमाणे)	१५
२.	पर्जन्यमान (सरासरी)	१५
३.	प्रशासकीय विभाग	१५
४.	स्थानिक स्वराज्य संस्था	१५
५.	लोकसंख्या (जनगणना - 2011 प्रमाणे)	१५
६.	प्रक्षेपित लोकसंख्या (ऑक्टोबर 2024 प्रमाणे)	१६
७.	साक्षरतेचे प्रमाण	१६
८.	कृषि (2023-24 स्थायी)	१७
९.	पिकांचे उत्पादन (2024-25 अस्थायी)	१७
१०.	वहीत धारण (कृषि गणना 2015-16)	१७
११.	जमिनीचे वर्गीकरण (2024-25)	१७
१२.	जलसिंचन (स्थायी २०२४-२५)	१७
१३.	पाटबंधारे प्रकल्प	१७
१४.	वीज	१८
१५.	पशुधन (पशुगणना 2019)	१८
१६.	पशुवैद्यकीय सोई	१८
१७.	वाहतूक व दळणवळण	१८
१८.	उद्योग व मत्स्यव्यवसाय	१८
१९.	सहकार	१९
२०.	सार्वजनिक आरोग्य	१९
२१.	कुटुंब कल्याण	१९
२२.	शिक्षण	१९
२३.	व्यापारी बँका	२०
२४.	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा	२०
२५.	मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना	२०
२६.	एकात्मिक ग्रामीण विकास योजना	२०
२७.	जिल्हा नियोजन)	२०
२८.	स्थानिक विकास कार्यक्रम	२०
२९.	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	२०
३०.	जिल्हा परिषद उत्पन्न व खर्च	२०
३१.	महानगर/ नगर पालिका उत्पन्न व खर्च	२०
३२.	नागरी पुरवठा	२१
३३.	आर्थिक गणना (6 वी आर्थिक गणना 2013)	२१
३४.	रोजगार निर्मिती	२१
३५.	जिल्हा उत्पन्न अंदाज	२१
३६.	रस्ते (लांबी कि.मी.)	२१
३७.	परिवहन	२१

भाग १ : समालोचन

विभागाचा समग्र आढावा

विभागा विषयी थोडेसे :

नाशिक विभागातील नाशिक, धुळे व जळगांव हे तीन जिल्हे सुरुवातीला मुंबई विभागात होते. याशिवाय ठाणे, कुलाबा व रत्नागिरी या जिल्हयांचा आणि मुंबई उपनगराचाही मुंबई विभागात समावेश होता. बृहन्मुंबईसह मुंबई विभागाचे क्षेत्रफळ ७०८९० चौ.कि.मी. होते. त्यामुळे प्रशासन व्यवस्थेच्या आणि जनतेच्या सोयीच्या दृष्टिने मुंबई विभाग गैरसोयीचा होता. या विभागातील एक टोक म्हणजे रत्नागिरी जिल्हयातील सावंतवाडीच्या पलीकडे दोडामार्ग तर दुसरे टोक धुळे जिल्हयाच्या सातपुडा पर्वतराजीवरील तोरणमाळ व तीसरे टोक जळगांव जिल्हयात मुक्ताईनगरच्या पुढे येत होते. या विभागातील जनतेला आपल्या कामासाठी मुंबईला येणे किंवा शासकिय अधिका-यांना मुंबईहून त्या भागात जाऊन यशस्वी कार्य करणे मोठे जिकीरीचे होते. म्हणूनच मुंबई विभागाचे विभाजन करुन कोकण व नाशिक हे दोन नवीन विभाग निर्माण करण्यात आले व दिनांक २० फेब्रुवारी १९८१ रोजी नवीन नाशिक विभाग अस्तित्वात आला.

नाशिक विभागाचे भौगोलिक स्थान उत्तर अक्षाश २०.०१ व पूर्व रेखांश ७३.७८ या दरम्यान आहे. नाशिक विभागामध्ये नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगांव व अहमदनगर या ५ जिल्हयांचा समावेश होतो. राज्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्रफळ ३०७७१३ चौ.कि.मी. असून त्यापैकी नाशिक विभागाचे भौगोलिक क्षेत्र ५७४९३ चौ.कि.मी. आहे. या विभागात सर्वात जास्त १७०४८ चौ.कि.मी. भौगोलिक क्षेत्र अहमदनगर जिल्हयाचे असून सर्वात कमी भौगोलिक क्षेत्र ५९५५ चौ.कि.मी. नंदुरबार जिल्हयाचे आहे. नाशिक विभागाच्या पुर्वेस बुलढाणा, औरंगाबाद, बीड व सोलापूर जिल्हयाचा भाग येतो, तर पश्चिमेस पुणे, ठाणे जिल्हयांचा आणि गुजरात राज्याचा भाग येतो. उत्तरेस मध्यप्रदेश राज्य असून दक्षिणेस पुणे, सोलापूर व उस्मानाबाद जिल्हयांचा भाग येतो.

नाशिक येथे यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ असून जळगांव येथे उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ आहे. देवळाली येथे कटकमंडळ असून सैनिकी प्रशिक्षणाचे केंद्र आहे. ओझर (मिग) येथे विमानांचा कारखाना (एच.ए.एल.) असून वायुसेनेकडे असलेल्या विमानांचे दुरूस्ती करण्याचे काम ११ बेस रिपेअर डिपोत केले जाते. एकलहरे येथे औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र असून तेथे निर्मिती केली जाणारी वीज महाराष्ट्रात तसेच इतर राज्यांना पुरविली जाते. भारत सरकारचा भारत प्रतिभूती मुद्रणालय व चलार्थपत्र मुद्रणालय नाशिक रोड येथे असून मेरी या नावाने प्रसिध्द असलेली महाराष्ट्र राज्य अभियांत्रिकी संशोधन संस्था नाशिक येथे कार्यरत आहे. अहमदनगर येथे लष्कराचा वाहन संशोधन व विकास विभाग आहे. अहमदनगर जिल्हयातील राहूरी येथे महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ असून येथे विविध प्रकारच्या बियाणांची निर्मिती केली जाते. धुळे जिल्हयातील शिरपूर येथे सोने शुध्दीकरण कारखाना आहे. जळगांव येथे आकाशवाणी केंद्र असून जळगांव, धुळे, नाशिक व बुलढाणा या चारही जिल्हयातील सांस्कृतिक व विविध प्रकारच्या विकास कामांना आवश्यक ती प्रसिध्दी दिली जाते.

नाशिक शहरालगत अंबड, सातपूर, गोंदे तसेच सित्रर तालुक्यात माळेगांव व मुसळगांव येथे औद्योगिक वसाहती असून सिमेन्स, बॉश, स्नायडर, महिन्द्रा, एबीबी, लार्सन ऐन्ड टुब्रो, ऍटलास कॅफको, ग्लॅक्सो, गरवारे, मायलन, जिन्दाल, शालिमार पेन्टस, सॅमसोनाईट, सिएट, व्हिआयपी, रेमन्ड इत्यादी नामांकित उद्योग आहेत.

श्रीरामप्रभूच्या पदस्पर्शाने पावन झालेल्या नाशिक येथे दर १२ वर्षांनी कुंभमेळा भरतो. भारतातील प्रसिध्द १२ ज्योतिर्लिंगापैकी एक ज्योतिर्लिंग त्र्यंबकेश्वर येथे आहे. साडेतीन शक्तीपिठापैकी अर्ध शक्तीपीठ म्हणून प्रसिध्द असलेले सप्तशृंगी देवीचे देवस्थान सप्तशृंगगड (वणी) येथे आहे. अहमदनगर जिल्हयातील शिर्डी येथे प्रसिध्द साईबाबा मंदिर, सिध्दटेक येथील गणपती मंदिर व शनिशिंगणापूर येथे शनिमंदिर आहे. ही स्थळे धार्मिक पर्यटनाचे केंद्र म्हणून प्रसिध्द आहेत. चाळीसगांव येथे पाटणादेवीचे मंदिर असून कोथळी येथे मुक्ताबाईचे देवस्थान आहे. शहादा तालुक्यातील प्रकाशा हे तीर्थक्षेत्र प्रती-काशी म्हणून प्रसिध्द आहे. नंदुरबार येथे शिरीषकुमार यांचे हुतात्मा स्मारक आहे. शिरपूर येथे प्रती तिरुपती बालाजी मंदिर आहे.

नाशिक विभागातून गोदावरी, गिरणा, कादवा, प्रवरा, दारणा, तापी, नर्मदा, पांझरा, भीमा, मुळा इत्यादी नद्या वाहत असून त्याच्या काठावर मोठमोठी शहरे वसलेली आहेत. या नद्यावर गिरणा धरण, गंगापूर धरण, भंडारदरा धरण, मुळा धरण, उर्ध्व प्रवरा प्रकल्प, कुकडी प्रकल्प, हतनूर प्रकल्प, वाघूर प्रकल्प, अनेर प्रकल्प इत्यादी मोठे प्रकल्प आहेत या प्रकल्पातील पाण्याचा पिण्यासाठी, औद्योगिक वापरासाठी व शेतीसाठी पाण्याचा उपयोग केला जातो.

नाशिक विभागात कांदा व द्राक्ष उत्पादन भरपूर प्रमाणात असून लासलगांव व पिंपळगांव हया दोन प्रमुख बाजारपेठा आहेत. या बाजारपेठांमधून शेतीमाल इतर राज्यांना व परदेशातही निर्यात केला जातो. जळगांव जिल्हयात केळीचे उत्पादन मोठया प्रमाणत होते. अहमदनगर जिल्हयात ऊसाचे उत्पादन होते. बाजरी, ज्वारी, मका, कापूस, ऊस, केळी, डाळींब, द्राक्ष, टमाटे, कांदा, गहू व कडधान्यांचे उत्पादन घेतले जाते. या विभागात तोरणमाळ, पाल ही थंड हवेची ठिकाणे अनुक्रमाने नंदुरबार व जळगांव जिल्हयात आहेत. तसेच विभागात रेहकूरी अभयारण्य व नांदूर मध्यमेश्वर येथे पक्षी अभयारण्य असून ही स्थळे पर्यटन स्थळे म्हणून प्रसिध्द आहेत.

प्रशासकिय विभाग

सन २०११ च्या जनगणनेनुसार नाशिक विभागातील ५ जिल्हयात वस्ती असलेली ६६१७ गावें असून पैकी ५६ गावें निर्जन वस्तीची आहेत. या विभागात एकूण ५४ तालुके असून ७८ शहरे आहेत.

स्थानिक स्वराज्य संस्था

या विभागात नाशिक, मालेगांव, जळगांव, धुळे व अहमदनगर येथे ५ महानगरपालिका, ४३ नगरपरिषदा, १६ नगर पंचायत ०२ कटकमंडळ, ५४ पंचायत समित्या व ५०६१ ग्रामपंचायती आहे.

लोकसंख्या

सन २०११ च्या जनगणनेनुसार विभागाची एकूण लोकसंख्या सुमारे १ कोटी ८५ लाख ७९ हजार असून पैकी पुरुष ९५ लाख ८४ हजार व स्त्रिया ८९ लाख ९४ हजार आहेत. विभागातील ग्रामीण लोकसंख्या सुमारे १ कोटी २८ लाख ७० हजार असून नागरी लोकसंख्या ५७ लाख १ हजार आहे. या विभागाच्या लोकसंख्येची घनता दर चौ.कि.मी. मागे ३२३ असून स्त्री-पुरुष प्रमाण हजार पुरुषांमागे ९३८ स्त्रिया आहे. जनगणना २०११ नुसार या विभागातील एकूण साक्षरतेचे प्रमाण ७८.२३ टक्के असून ग्रामीण भागात ते ७३.२८ टक्के तर नागरी भागात ८८.०९ टक्के आहे. पुरुष साक्षरतेचे प्रमाण ८६.२३ टक्के

असून स्त्रियांचे बाबतीत ते ६९.७६ टक्के आहे. २०११ च्या जनगणनेनुसार नाशिक विभागातील ०-६ वयोगटातील लिंग प्रमाण ८७६ लाख आहे. नाशिक विभागात सर्वात कमी लिंग प्रमाण ८४२ जळगाव जिल्हयात आहे.

हवामान व पर्जन्यमान

नाशिक विभागाचे हवामान हंगामानुसार उष्ण, थंड व कोरडे असून सन २०२४-२५ मध्ये सरासरी ८५३ मि.मि. पर्जन्यमानाची नोंद झालेली आहे. सर्वात जास्त पाऊस नाशिक जिल्हयात व सर्वात कमी पाऊस अहिल्यानगर जिल्हयात झालेला आहे, तथापि, दिवसेंदिवस पावसाच्या प्रमाणात मोठ्या प्रमाणात चढउतार होत आहे.

पशुधन

पशुगणना २०१९ नुसार विभागातील एकूण पशुधन ८३.८२ लाख असून पैकी ३५.०९ लाख गाई-बैल, ८.८३ लाख म्हशी व रेडे तसेच ४९.४८ लाख शेळया-मेंढ्या आहेत. तसेच २०९.९४ लाख कोंबडया-बदके आहेत.

मत्स्य व्यवसाय

सन २०२४-२५ अखेर विभागात मच्छीमारीसाठी ९९६४० हेक्टर अनुकूल क्षेत्र असून त्यापैकी ६४५१८ हेक्टर क्षेत्र मच्छीमारीसाठी उपयोगात आणलेले आहे. एकूण भूजल मत्स्योत्पादन १७५०५.३२ मेट्रिक टन आहे.

सार्वजनिक आरोग्य

सन २०२४-२५ अखेर विभागात १२२ सार्वजनिक रुग्णालये व ४५१ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आहेत.

शिक्षण

सन २०२४-२५ अखेर विभागात १६२५४ प्राथमिक शाळा, ५२७२ माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा, ४७० उच्च शिक्षण संस्था, २२६ तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण संस्था आहेत.

वाहतुक व दळणवळण

विभागामध्ये एकूण ९६८ कि.मी. लांबीचा रेल्वेमार्ग असून भुसावळ, मनमाड व इगतपुरी ही मोठी रेल्वे स्टेशन आहेत. विभागात रस्त्यांची एकूण लांबी ७५५३४ कि.मी.

नाशिक विभाग

Akarni
Akkalkuwa
Taloda
NANDURBAR
Shahada
Nandurbar
Shirpur
MADHYA PRADESH
GUJRAT STATE
Shindkhede
Navapur
Sakri
DHULE
Dhule
Chopda
Yawal
Raver
Amalner
Dharangaon
Bhusawal
Edlabad
JALGAON
Erandol
Jalgaon
Bodwad
Parola
Jamner
BULDHANA
DIST.
Bhadgaon
Pachora
Chalisgaon
Baglan
Malegaon
Surgana
Kalwan
Deola
NASHIK
Peint
Dindori
Chandwad
Nandgaon
Trimbakeshwar
Niphad
Yevla
AURANGABAD DIST.
Nashik
Kopargaon
Sinnar
Igatpuri
THANE
DIST.
Rahata
Shrirampur
Akole
Sangamner
Nevasa
Rahuri
Shevgaon
AHMEDNAGAR
Pathardi
Parner
Nagar
BEED DIST.
PUNE DIST.
Shrigonda
Jamkhed
Karjat
SOLAPUR DIST.

जिल्हा निहाय भौगोलीक क्षेत्रफळ (चौ.कि.मी.)

महाराष्ट्र राज्याचे एकूण क्षेत्रफळ ३,०७,७१३ चौ.कि.मी. एवढे असून देशाच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी सुमारे ९.३६ टक्के क्षेत्र व्यापलेले आहे. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने महाराष्ट्राचा देशात तिसरा क्रमांक लागतो. महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी सुमारे १६ टक्के क्षेत्रफळ नाशिक विभागाने व्यापलेले असून विभागात अहमदनगर जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ हे सर्वाधिक असून नंदूरबार जिल्हा क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने सर्वात लहान आहे.

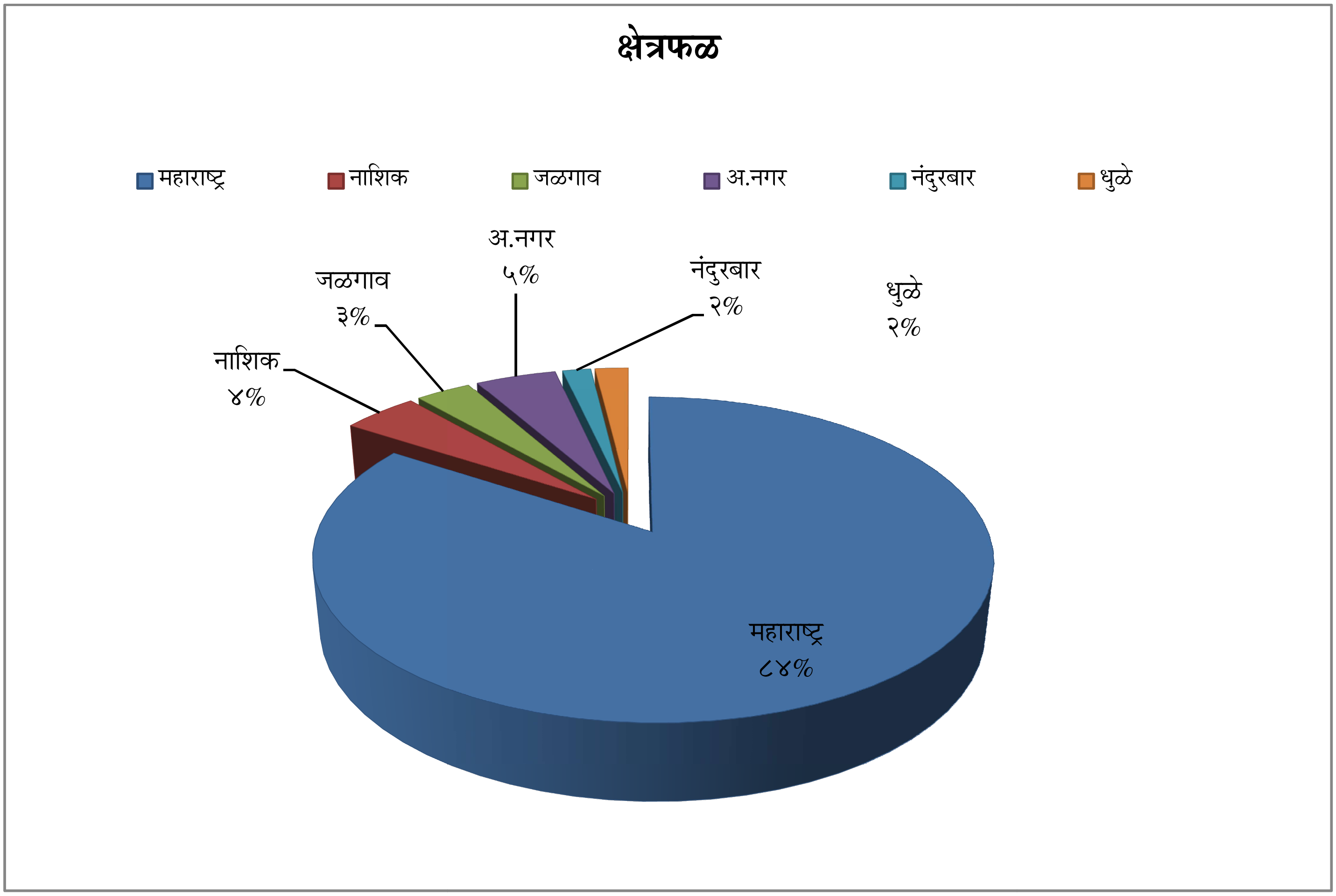

नाव	महाराष्ट्र	नाशिक	जळगाव	अ.नगर	नंदुरबार	धुळे
क्षेत्रफळ (चौ.कि.मी.)	३,०७,७१३	१५,५३०	११,७६५	१७,०४८	५,९५५	७,१९५

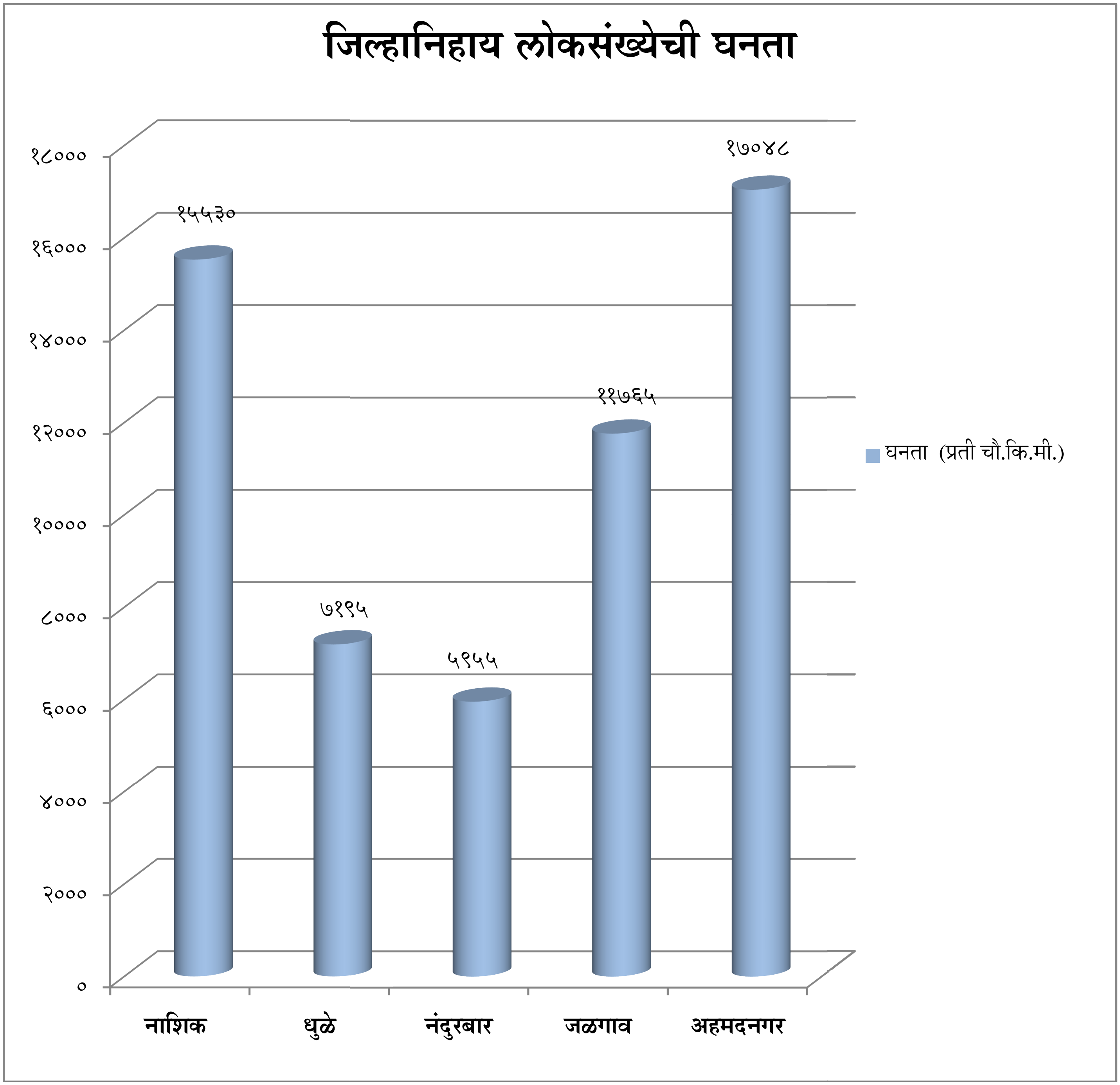
जिल्हानिहाय लोकसंख्येची घनता
१८०००
१६०००
१४०००
१२०००
१००००
८०००
६०००
४०००
२०००
०
१५५३०
७१९५
५९५५
११७६५
१७०४८
नाशिक
धुळे
नंदुरबार
जळगाव
अहमदनगर
घनता (प्रती चौ.कि.मी.)

जिल्हानिहाय स्त्रि-पुरुष लोकसंख्या (जनगणना **२०११** नुसार)

(लोकसंख्या हजारात)

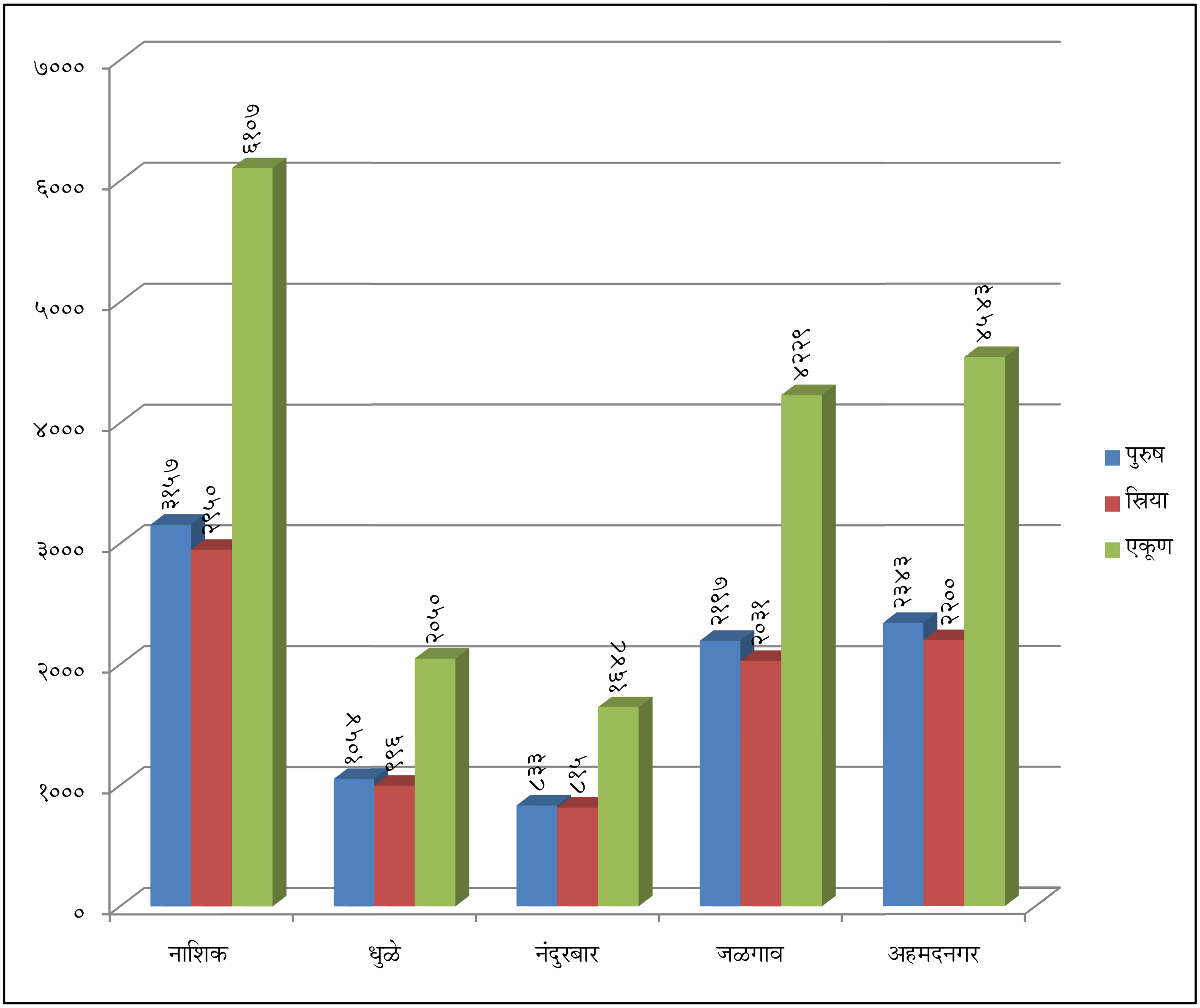

विभागातील जिल्हा निहाय साक्षरतेचे प्रमाण (जनगणना २०११)

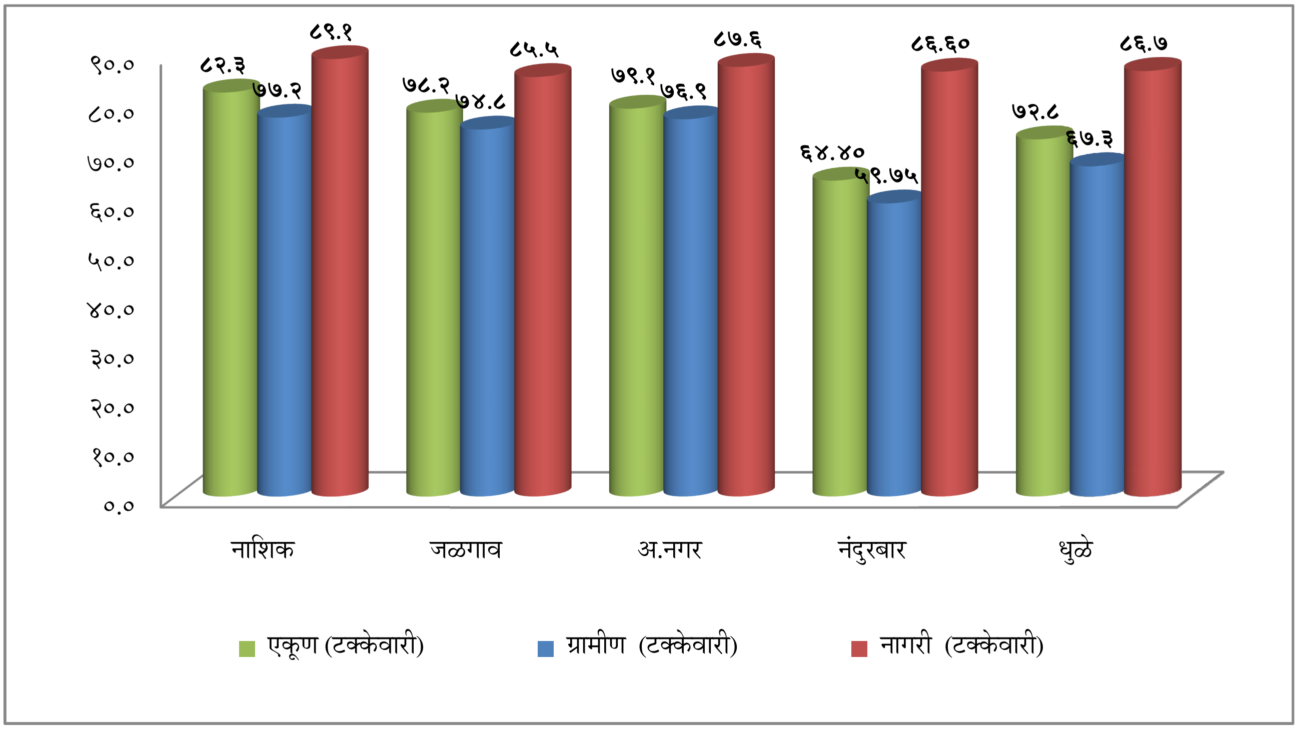

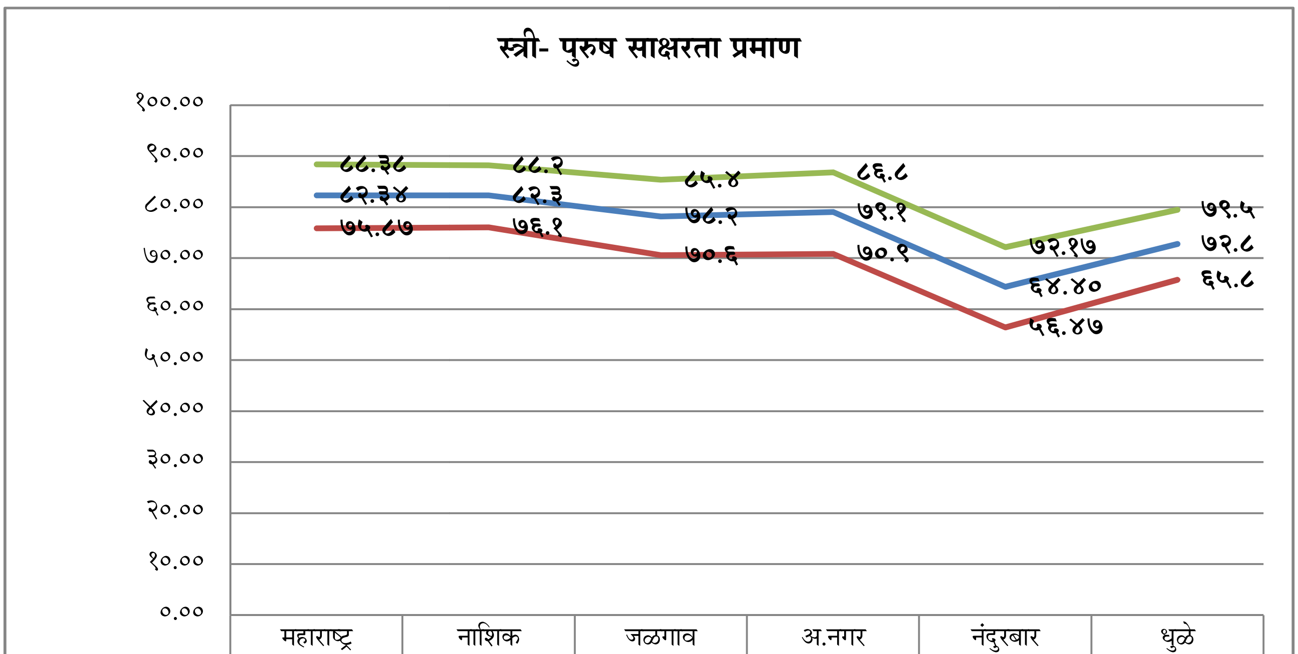

	महाराष्ट्र	नाशिक	जळगाव	अ.नगर	नंदुरबार	धुळे
एकूण टक्के	८२.३४	८२.३	७८.२	७९.१	६४.४०	७२.८
स्त्रिया टक्के	७५.८७	७६.१	७०.६	७०.९	५६.४७	६५.८
पुरुष टक्के	८८.३८	८८.२	८५.४	८६.८	७२.१७	७९.५

दृष्टीक्षेपात नाशिक विभाग २०२४-२५ नाशिक

अ.क्र.	बाब	परिमाण	विभाग	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
एक	**प्राकृतिक रचना**			
	भौगोलिक स्थान			
	१.१ उत्तर अक्षांश	अंश	१५.५३-२२.०३	१६.४-२२.१
	१.२ पूर्व रेखांश	अंश	७३.१६-७६.२८	७२.६-८०.९
	१.३ क्षेत्रफळ	००० चौ.कि.मी.	५७.४९३	३०८
	प्रशासकीय रचना			
	२.१ तालुके	संख्या	५४	३५५@@
	२.२ शहरे	संख्या	८१	५३४
	२.३ एकूण गावे	संख्या	६६०४	४३६६५
	२.४ पैकी निर्जन गावे	संख्या	४४	२,७०६
दोन	**स्थानिक स्वराज्य संस्था**			
१	महानगरपालिका	संख्या	५	२७
२	नगरपरिषदा	संख्या	४९	२४४
३	कटकमंडळे	संख्या	२	७
४	पंचायत समित्या	संख्या	५४	३५१
५	ग्रामपंचायती	संख्या	५०६१	२७,८३२
तीन	**लोकसंख्या (जनगणना) २०११**			
१	ग्रामीण	हजार	१२८८२	६१,५५६
२	नागरी	हजार	५६९७	५०,८१८
३	एकूण	हजार	१८५७८	१,१२,३७४
४	पुरुष	हजार	९५८४	५८,२४३
५	स्त्रिया	हजार	८९९२	५४,१३१
६	स्त्रिया प्रती हजार पुरुष	संख्या	४७२२	९२९
७	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	१६९३	१३,२७६
	७.१ एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	८.०	११.८
८	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	हजार	४३३४	१०,५१०
	८.१ एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	२९.८	९.४
९	घनता (लोकसंख्या प्रती चौ.कि.मी.)	संख्या	१५८०.०६	३६५
१०	साक्षरतेचे प्रमाण			
	१०.१ ग्रामीण	टक्के	७१.२	७७.०१
	१०.२ नागरी	टक्के	८७.१	८८.६९
	१०.३ एकूण	टक्के	७५.४	८२.३४
	१०.४पुरुष	टक्के	८२.४	८८.३८
	१०.५स्त्रिया	टक्के	६८.०	७५.८७
	१०.६ साक्षरतेमध्ये महाराष्ट्राचा देशात क्रमांक	क्रम संख्या	-	बारा
११	दारिद्रय रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे २०२३	लाख	१५.७२	४५.१९

अ.क्र.	बाब	परिमाण	विभाग	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
चार	**जिल्हा उत्पन्न अंदाज (२०२३-२४)**			
१	चालु किंमतीनुसार			**२०२२-२३+**
	१.१ एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	४७५१६०	३६,४५,८८४
	१.२ दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	१०६६७४६	२,८९,४०४
	१.३ एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु	४१८३४२	३१,७९,५६६
	१.४ दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु	९३९९२५	२,५२,३८९
२	स्थिर किंमतीनुसार			**२०२२-२३+**
	२.१ एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	२९०२०६	२२,४१,१९६
	२.२ दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	६४८८७९	१,७७,९०२
	२.३ एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु	२५३४७०	१९,३५,८४२
	२.४ दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु	५६६८३९	१,५३,६६४
पाच	**कृषी**			**२०२२-२३***
१	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	५७४९	३०,७५८
२	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	१११२.७४	५,१९९
३	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	११४.३२	१६.९०
४	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन		**२०२३-२४**	
	४.१ बिगर शेती वापरा खालील	हजार हेक्टर	३४५.२७२	१७६८
	४.२ पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	२६८.४९९	१९८६
	४.३ एकूण (४.१ + ४.२)	हजार हेक्टर	६१३.७७१	३७५४
५	पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	५.१ कायम गुरे चरण व इतर	हजार हेक्टर	-	१,४११
	५.२ झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	-	२६८
	५.३ लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	-	९६३
६	पडीत जमीन			
	६.१ चालू पड	हजार हेक्टर	१०४.९२*	१,४७७
	६.२ इतर पड	हजार हेक्टर	९६७.८१७	१,१९५
७	पिकाखालील क्षेत्र २०२४-२५			
	७.१ पिकाखालील निव्वळ पेरणी क्षेत्र	हजार हेक्टर	३८६०	१६,४९०
	७.२ दूसोटा/ तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	५९२	७,९२४
	७.३ एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	४५३१	२४,४१५
८	ओलिताखालील क्षेत्र			
	८.१ निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	११३४.६	उ.ना
	८.२ एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	१३२९.१	उ.ना
९	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
	९.१ तृणधान्ये	हजार हेक्टर	१५६२	६,३८४
	९.२ कडधान्ये	हजार हेक्टर	४९३	५,०२३

अ.क्र.	बाब	परिमाण	विभाग	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
	९.३ तेलबिया	हजार हेक्टर	४१०	५,२९१
	९.4 ऊस	हजार हेक्टर	१८२	१,४८९
	९.5 कापूस	हजार हेक्टर	१०७७	४,२४०
१०	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	८१८	१०७५.०
११	जमीन वहीती धारण क्षेत्र			**२०१५-१६**
	११.१ क्षेत्र २ हेक्टर पेक्षा कमी	हजार हेक्टर	१७४१	९,२२०
	११.२ क्षेत्र २ ते 10 हेक्टर	हजार हेक्टर	१९२४	१०,१२५
	११.३ क्षेत्र 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	हजार हेक्टर	१९५	१,१६२
सहा	**अंशत व पूर्णता सिंचन क्षमता निर्माण झालेले पाठबंधारे प्रकल्प व त्या खालील क्षेत्र (जुन २०२३)**			
१	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	५१	८६
	१.१ लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	१०४१.६	३,१९४
२	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	५२	२९८
	२.१ लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	२८३.४८१	१,०००
३	लघु पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	३२३	३,३१३
	३.१ लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	-	१,३६७
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	१३८६*
सात	**पशुसंवर्धन (पशुगणना २०१९)**			
१	एकूण पशुधन	हजार	८३८२	३३०८०*
२	गो जातीय	हजार	३२८०	१३,९९३
3	महिषवर्गीय	हजार	८४९	५,६०४
4	मेंढ्या व शेळ्या	हजार	३६१६	१३,२८५
5	कोंबड्या व बदके	हजार	२०९९४	७४२९८@^
आठ	**सहकार क्षेत्र**			**२०२२-२३**
१	सहकारी संस्था	संस्था	१९८४९	२,२४,८४७
२	प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था	संस्था	३७५३	२५,८७७
	२.१सभासद संख्या	हजार	२५०१	५९,३७५
	२.२दिलेली कर्ज	लाख रु.	२६७५८४	१,७८,८१,३००
	२.३ येणे कर्ज	लाख रु.	३५७३५३	२,०७,५३,९००
३	सहकारी दुग्ध्संस्था	संस्था	१९०१	१२,६५६
नऊ	वीज (३१-०३-२५ अखेरीस)			
१	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	६५८४	४१९२३*
२	विज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	-	४,७५६
३	विजेचा वापर			
	३.१ घरगुती	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	३०२८	२७,२६३
	३.२ वाणीज्यीक	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	७८९	११,९३४
	३.३ औद्योगिक	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	२५१७	४६,७६६
	३.४ कृषी	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	१०३९०	२९,३८४
	३.५ इतर	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	१२३९	५,८५२
	३.६ एकूण (३.१ ते ३.५)	दशलक्ष.कि.वॅ.तास	१७९६५	१,२१,१९९

अ.क्र.	बाब	परिमाण	विभाग	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
दहा	**परिवहन व दळणवळण**			
१	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	९६८	६२४०*
२	रस्त्याने जोडलेली गावे			**३१/०३/२०२१ अखेर ***
	२.१ बारमाही	संख्या	६५१८	४०,१२२
	२.२ हंगामी	संख्या	५५४	३७४
३	रस्त्याची लांबी			
	३.१ राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	१५७७.१२	१८,३६६
	३.२ राज्य महामार्ग	कि.मी.	७१८६.३५	३३१८१#
	३.३ प्रमुख जिल्हा मार्ग	कि.मी.	१६१३५.८६	७१,५७४
	३.४ इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	१३४९४.८४	४३,२२९
	३.५ ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	३७३९२.६६	१,५९,१३९
	३.६ एकूण (३.१ ते ३.५)	कि.मी.	७५८४६.५१	३,२५,४८९
अकरा	**नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार (संदर्भ वर्ष २०२४-२५)**			
१	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	४०३५	३६,९२१
२	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	३७७१	३५,३७३
	(त्यांतील कामगार)	संख्या	२७४२७१	३१,०६,८७८
३	साखर कारखाने	संख्या	३७	१७२*
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	१.९२	१०५.३२
४	सहकारी सुत गिरण्या	संख्या	१५	२०८*
बारा	**शिक्षण क्षेत्र**			
१	प्राथमिक शिक्षण			
	१.१ एकूण शाळा	संख्या	१६२६६	१,०४,४९९
	१.२ विद्यार्थी	हजार	२१६४	१४,५९२
	१.३ शिक्षक	हजार	९३	४८८
	१.४ प्रती शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	१२६	३०
२	माध्यमिक शिक्षण			
	२.१ एकूण शाळा	संख्या	५२०३	२८,९८६
	२.२ विद्यार्थी	हजार	१५९९	६,३७०
	२.३ शिक्षक	हजार	६६	२४६
	२.4 प्रती शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	१४९	२६
३	उच्च शिक्षण			
	३.१ संस्था	संख्या	४५८	४,२७४
	३.२ एकूण विद्यार्थी	हजार	२७३	९७८
४	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	४.१ व्यवसाय पदवी शिक्षण संस्था	संख्या	१०१	९३०
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	२३०५०	१,८८,०२३
	४.२ व्यवसाय पदविका शिक्षणसंस्था	संख्या	८२	१०३०
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	२४८७४	१४५११२

अ.क्र.	बाब	परिमाण	विभाग	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
	४.३ शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	६९	४१९
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	१६३०२	९३,४८४
	४.४अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (विनाअनुदानित)	संख्या	१५६	५८७
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	१५५०३	६१,३२०
तेरा	**सार्वजनिक आरोग्य**			
१	रुग्णालये	संख्या	१२१	५०९
२	दवाखाने	संख्या	१३६	८५१
३	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	४४४	१,९१३
४	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	२१७२	१०,७४८
५	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	-	१२१
चौदा	**आदिवासी कल्याणकारी योजना**			
	आदिवासी आश्रमशाळा	संख्या	४३४	१,०३८
	(त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	२१४२३५	४,४१,३८६
पंधरा	**मागासवर्गीय कल्याणकरी योजना**			
	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	५३५	२,८३१
	(त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	२६३४८	१,४२,२७५
सोळा	**सार्वजनिक वितरण व्यवस्था**			
	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	८५४६	५१,५७८
	पुरविलेला एकूण साठा			
	२.१ गहु	मे. टन	१६८५९७	१०५४४०७
	२.२ तांदूळ	मे. टन	२४६०५७	१८७६९९९
	शासकीय गोदामे	संख्या	१७१	८९९
	(साठवण क्षमता)	मे. टन	४५४५९०	७२०६६४

* * * * * * *

दृष्टीक्षेपात नाशिक विभाग २०२४-२५ जिल्हा निहाय

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	**भौगोलिक क्षेत्र २०११ जनगणना**	चौ.कि.मी	१५५३०	७२००	५९५५	१२०००	१७०४८	५७७३३
२	**पर्जन्य (सरासरी) २०२४**	मि.मि.	१२०२.३९	७८५	१०६७.५	६३८	५७२.५	८५३.०७८
३	**प्रशासकीय विभाग**							
	३.१) तालुके	संख्या	१५	४	६	१५	१४	५४
	३.२) शहरे	संख्या	२५	८	९	२०	१९	८१
	३.३) गावे	संख्या	१९२२	६८३	९३०	१५१३	१५८७	६६३५
	३.३.१) वस्ती असलेले	संख्या	१९१९	६७९	९३०	१४९२	१५८४	६६०४
	३.३.२) निर्जन	संख्या	३	४	१३	२१	३	४४
४	**स्थानिक संस्था (२०२४-२५)**							
	४.१) महानगरपालिका	संख्या	२	१	०	१	१	५
	४.२) नगरपरिषद	संख्या	११	३	४	१६	११	४५
	४.३) नगरपंचायत	संख्या	६	२	१	३	४	१६
	४.४) कटकमंडळे	संख्या	१	०	०	०	१	२
	४.५) पंचायत समित्या	संख्या	१५	४	६	१५	१४	५४
	४.६) ग्रामपंचायत (गट ग्रा.प.धरून)	संख्या	१३८८	५५७	६३९	११५७	१३२३	५०६४
	४.७) पोलीस स्थानके	संख्या	५४	१८	१२	७६	३२	१९२
	४.८) पोलीस ऑउट पोस्ट	संख्या	३१	५६	२३	३२	३५	१७७
५	**लोकसंख्या (२०११ जनगणना)**							
	५.१) एकूण लोकसंख्या	संख्या	६१०७१८७	२०५१०००	१६४८२९५	४२२९०००	४५४३१५९	१८५७८६४१
	५.१.१) पुरुष	संख्या	३१५७१८६	१०५४०००	८३३१७०	२१९७०००	२३४२८२५	९५८४१८१
	५.१.२) स्त्रिया	संख्या	२९५०००१	९९६०००	८१५१२५	२०३१०००	२२००३३४	८९९२४६०
	५.२) ग्रामीण लोकसंख्या	संख्या	३५०९८१४	१४७९८२६	१३७२८२१	२८८७२०६	३६३०५४२	१२८८०२०९
	५.२.१) ग्रामीण लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	५७.४७	७२.१५	८३.२९	६८.२७	७९.९१	७२.२२
	५.३) नागरी लोकसंख्या	संख्या	२५९७३७३	५७१०३६	२७५४७४	१३४२७११	९१२६१७	५६९९२११
	५.३.१) नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	४२.५३	२७.८४	१६.७१	३१.७५	२०.०९	२७.७८
	५.४) प्रक्षेपित लोकसंख्या (ऑक्टोबर २०२४)	संख्या	६९२४२२५	२२७३४८२	१७९५८९२	४६८८५८५	४९५२०८५	२०६३४२६९
	५.५) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या							
	५.५.१) एकूण	संख्या	५५४६८७	१२७५७१	४७९८५	३८९२७३	५७३६९८	१६९३२१४
	५.५.२) टक्केवारी (एकूण लोकसंख्येशी)	टक्केवारी	९.१	६.२	२.९१	९.२०	१२.६	४०.०४
	५.५.३) ग्रामीण लोकसंख्या	हजार	२३१.१७	८२.५९	३०.५५	२६७.७२	४४३.३०	१०५५.३३
	५.५.४) नागरी लोकसंख्या	हजार	३२३.५२	४४.९८	१७.४४	१२१.५६	१३०.४०	६३७.८८
	५.६) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या							
	५.६.१) एकूण	संख्या	१५६४३६९	६४७३१५	११४१९३३	६०४३६७	३७८२३०	४३३६२१४
	५.६.२) टक्केवारी (एकूण लोकसंख्येची)	टक्केवारी	२५.६२	३१.६	६९.२८	१४.२९	८.३	२९.८२
	५.६.३) ग्रामीण लोकसंख्या	हजार	१३९९	६०८	१०९४	५३७	३५५	३९९४
	५.६.४) नागरी लोकसंख्या	हजार	१६५	३९	४८	६७	२३	३४२
	मुख्य काम करणारे २०११ प्रमाणे							
	५.७.१) शेतकरी	संख्या	९००८१०	२२०६४१	१९२४३३	३५७८६	९६८९७४	२३१८६४४
	५.७.२) शेतमजूर	संख्या	६४४०५२	३६५८२८	३५०६३०	८०८८७२	५०१८७३	२६७१२५५
	५.७.३) घरगुती उद्योग धंद्यातील	संख्या	४५९०४	१६५५७	१०१५४	३०५५०	४७४९१	१५०६५६
	५.७.४) इतर काम करणार	संख्या	९३२२५७	२२२८४९	११०९७६	४४५७४७	५२१११७	२२३२९४६
	५.७.५) एकूण मुख्य काम करणारे	संख्या	२५२३०२३	८२५८७५	६६४१९३	१६४३९५५	२०३९४५५	७६९६५०१
	५.७.५.१) सिमांतिक काम करणारे २०११ प्रमाणे							
	५.७.५.२) शेतकरी	संख्या	६६५७५	१८४९८	१९२३९	२५५७३	४४०७६	१७३९६१
	५.७.५.३) शेतमजूर	संख्या	८६१७६	६३७०८	८७५४६	१२८३०२	५७१३६	४२२८६८

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	५.७.७) घरगुती उद्योग धंद्यातील	संख्या	१०२२८	४०८९	४४४५	८३८०	९६६५	३६८०७
	५.७.८) इतर काम करणार	संख्या	७७३२६	२४२००	१६६४२	५७३६१	५४२५८	२२९७८७
	५.७.९) एकूण सिमांतिक काम करणारे	संख्या	२४०३०५	११०४९५	१२७८७२	२१९६१६	१६५१३५	८६३४२३
	५.८) मुख्य व सिमंतिक काम करणारे	संख्या	२७६३३२८	९३६३७०	७९२०६५	१८६३५७१	२२०४५९०	८५५९९२४
	५.९) एकूण काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	४५.२	४५.८	४८.१	४४.०७	४८.५	४६.३३
	५.१०) एकूण काम न करणारे	हजार	३३४३८५९	१११४४९२	८५६२३०	२३६६३४६	२३३८५६९	१००१९४९६
	५.११) एकूण काम न करणाऱ्यांची लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	५४.७	५४.३	५१.९	५५.९६	५१.५	५३.६७
	५.१२) एकूण लोकसंख्या	हजार	६१०७	२०५०८६२	१६४८२९५	४२३०	४५४३	३७१४०३७
	५.१३) स्त्री पुरुष प्रमाण २०११	“000” पुरुषामागे स्त्रियांची संख्या	९३४	९४६	९७८	९२८	९३९	९४५
	५.१४) लोकसंख्येची घनता जनगणना २०११	दर चौ. कि.मी.क्षेत्रा मध्ये लोकसंख्या	३९३	२८५	२७७	३५९	२६६	३१६
	५.१५) दशर्वार्षिय लोकसंख्या वाढ (२०११)	टक्केवारी	२२.२९	२०.०८	२५.६६	२७.५	१३.५५	२१.८२
६	**साक्षरतेचे प्रमाण जनगणना २०११**							
	६.१) एकूण	टक्केवारी	८२.३०	७२.८	६४.४०	७८.२	७९.१	७५.३६
	६.२) ग्रामीण	टक्केवारी	७७.२	६७.३	५९.७५	७४.८	७६.९	७१.१९
	६.३) नागरी	टक्केवारी	८९.१	८६.७	८६.६०	८५.५	८७.६	८७.१०
	६.४) एकूण पैकी पुरुष	टक्केवारी	८९.८	७९.५	७२.१७	८५.४	८६.८	८२.७३
	६.५) एकूण पैकी स्त्रिया	टक्केवारी	७५.१	६५.८	५६.४७	७०.६	७०.९	६७.७७
७	**कृषी -२०२४-२५ (स्थायी)**							
	७.१) पिका खालील क्षेत्र							
	७.१.१) निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	११६०३९६.८२	४२२४१०	२३५.९	८४०९०६	१८८९८४९	४३१३७९८
	७.१.२) एकूण क्षेत्र	हेक्टर	१२७५९६७.२९	५५१०४०	५९५५०	१०७५८९८	१८८९८४९	४८५२३०५
	७.१.३) अन्नधान्य पिकाखालील	हेक्टर	१२२७८६३.८२	२३६९७२	१३११५६	३१७९१०	१३४९४१९	३२६३३२१
	७.१.४) कापूस	हेक्टर	३६२५७	२१३०४०	९३८४१	५६२२६३	१५५८२५	१०६१२२६
	७.१.५) ऊस	हेक्टर	११८४६	३१५०	१८०९२	४२३६	१३४८३१	१७२१५५
	७.१.६) तेलबिया	हेक्टर	१३६७२९	२३७५०	२८२९३	२१७१६	१९१८७०	४०२३५८
	७.२) पिकांचे उत्पादन २०२४-२५ स्थायी)							०
	७.२.१) तृणधान्ये	मे.टन”00”	११२२२२.०६	५२६६.९७	२७१४.०३	५६९८.६९	११४६१.४५	१३७३६३.२
	७.२.२) कडधान्ये	मे.टन”00”	६७३.४९	६७७.५१	३७१.९४	१०६२.७०	३१००.८४	५८८६.४८
	७.२.३) कापूस (रुई)	गाठी “00”	-	-	-	-	-	-
	७.२.४) ऊस	डेस्क केन “00”	-	-	-	-	-	-
	७.२.५) तेलबिया	मे.टन”00”	४९२१.३२	३९६.४२	४५०.४६	२४५.१५	४५०७.६९	१०५२१.०४
	७.३) वहीत धारण (कृषी गणना २०१५-१६)							
	७.३.१) हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या “00”	१६४०.१३	५१४.२९	४४.२७	१९४४५७	२६१०.८	१९९२६६.५
	७.३.२) १ ते २ हेक्टर	संख्या “00”	२८२०.१७	११७५.१२	१०.५१	१७२८१८	३७११.३	१८०५३५.१
	७.३.३) २ ते १० हेक्टर	संख्या “00”	५३१३.०३	२४४३.१८	१५.३३	१०९९६७	६०४७.४	१२३७८६.०
	७.३.४) १० हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या “00”	६०९.४६	२३४.१५	१७.३२	१६६२	६७०.६	३१९३.५
	७.३.५) एकूण वहीत धारक	संख्या “00”	१०३८२.७८	२६०७७६	३७.५७	४७८९०४	१०७८९.८	७६०८९०.२
	७.४) जमिनीचे वर्गीकरण (२४-२५)							०
	७.४.१) एकूण भौगोलिक क्षेत्र	हेक्टर 000	१५५३	७१९.५	५९५.५	११७७	१६६७.८	५७१२.८
	७.४.२) जंगल व्याप्त क्षेत्र	हेक्टर 000	३४३.९	२०८.९	११२.९	१७७.३	१३१.६	९७४.६

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	७.४.३) जंगलव्याप्त क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	२२.१४	२९	१८.९६	१५.१	७.९	९३.०६
	७.४.४) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन	हेक्टर 000	२६९.८	७९.४१	३१.८९२	२५.३२	१६८.४	५७४.८
	७.४.५) एकूण पड जमिन	हेक्टर 000	१२८.१	८.३९८	८.७६	५६	१२५५.९	१४५७.१
	७.४.६) पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली जमीन	हेक्टर 000	२०	०	५१	५५	३४	१६१
	७.५) जिल्ह्यातील एकूण रासायनिक खतांचे वाटप (२०२४-२५)	मे.टन"000"	७४४	१७४	५९	४४६	३२७	१७५१
८	**एकूण कार्यरत अंगणवाड्या**	संख्या	५७०५	२२९१	२६००	३९४४	५९०५	२०४४५
९	**ग्रामीण भागात शौचालयाची सुविधा असलेली कुटुंब**							
	९.१) दारिद्र रेषेखालील कुटुंब	संख्या "00"	२१४९.५२	१७९	१४.८८	११९८.६८	२२६०	५८०२.०८
	९.२) दारिद्र रेषेवरील कुटुंब	संख्या "00"	३६३८.३२	४९७	१४.२१	२२७६.२१	२७९९	९२२४.७४
१०	**जल सिंचन (२०२४-२५) स्थायी**							०
	१०.१) सिंचनाखाली निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर 000	उना	२६१.१९	१२४.४१	२३२	२२१.४९९	८३९
	१०.२) सिंचनाखाली एकूण क्षेत्र	हेक्टर 000	उना	३५७.५९	१४७.५६	८७१	१३६७.८१४	२७४४
	१०.३) सिंचन विहीर	संख्या "00"	७१६९२	उ.ना.	उ.ना.	८१६.३२	१९३.४८६	७२७०२
	१०.४) सिंचन विहीरी खाली भिजणारे क्षेत्र	हेक्टर 000	उना	उ.ना.	६४७.७	१५०.४९	११९.३५९	९१८
	१०.५) पृष्ट्भागीय ओलिताखालील क्षेत्र	हेक्टर 000	उना	उ.ना.	३५१.७२	८१.०३	१०२.१४	५३५
	१०.६) वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले डिझेल पंप	संख्या	१४८९	०	६३८	३२९८	२	५४२७
	१०.७) वापरात असलेल्या विहिरीवर बसवलेले विजेचे पंप	संख्या	६९७६९	०	२२९८४	६५६७९	१०३५९	१६८७९१
	१०.८) पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प							
	१०.९.१) मोठे प्रकल्प	संख्या	१६	१२	०	२	७	३७
	१०.९.२) लाभ क्षेत्र	हेक्टर 000	१६९.०	८६	०	१५९.७७	५६४	९७८.३
	१०.९.३) मध्यम प्रकल्प	संख्या	१०	१२	८	१३	८	५१.०
	१०.९.४) लाभ क्षेत्र	हेक्टर 000	४२.४	८६	४९.०	८१.७५	४५.९७७	३०५.२
११	**वीज (३१.३.२०२५)**							
	११.१) वीज पुरवठा केलेली गावे	संख्या	१९१९	६७९	९१३	१४९२	१५८१	६५८४
	११.२) विजेचे पंपसंच (स्थायी)	संख्या	६९७६९	१०१.८८	२३	उ. ना.	१०३५९	#VALUE!
	११.३) विजेचा वापर							
	११.४.१) घरगुती	ह.कि.वॅ.तास	९६९५३७	२६००००	९७४८४	१३०१७९०	४५८०७३	३०८६८८४
	११.४.२) कृषीसाठी	ह.कि.वॅ.तास	२३५९९३३	५८३६८०	५६१६२८	५३२३३५९	१५४६५०९	१०३७५१०९
	११.४.३)ओद्योगिक	ह.कि.वॅ.तास	५७७०८७	५०४८३०	३६०९७	११४८२०७	६८३९३९	२९५०१६०
	११.४.४) वाणीज्यीक	ह.कि.वॅ.तास	३२१०५९	५४८३०	२६१९	२२२८०६	१७५७६७	७७७०८१
१२	**पशुधन - २०१९**							
	१२.१) एकूण पशुधन	000 संख्या	१९८९	१२७८	६५७	१३६१	३०८८	८३७२.८
	१२.२) गोजातीय	000 संख्या	५७७	३५५	७६	५७७	१३७८	२९६३.१
	१२.३) महिषवर्गीय	000 संख्या	२२१	९८	४१	२६९	२२१	८५०.२
	१२.४) शेळ्या-मेंढ्या	000 संख्या	८७०	८२५	२७०	५०४	१४८०	३९४९.३
	१२.५) कोंबड्या ,बदके	000 संख्या	७८००	२०३९	९४०	१०३१	८९७१	२०७८०.६
१३	**पशुवैद्यकीय सोयी (२०२४-२५)**							
	१३.१) सर्व चिकित्सालये	संख्या	७	४	०	७	७	२५
	१३.२) दवाखाने	संख्या	२५९	११२	१५	८९	२१६	६९१
	१३.३) फिरती पथके	संख्या	२	१	०	उ. ना.	१४	१७
	१३.४) मदत केंद्र (पशुवैद्यकीय प्रथमउपचार केंद्र)	संख्या	०	०	०	०	०	०

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१४	**वाहतूक व दळणवळण (२०२४-२५)**							
	१४.१) रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	२८७	८२	९०	३१२	१९७	९६८
	१४.२) एकूण रस्ते लांबी	कि.मी.	२३३६३.९४	७२६८.२४	७५९२.४९	१५२०८.४१	२२१०२.११	७५५३५.१९
	१४.३) पृष्टांकित रस्त्याची लांबी (सिमेंट, कॉक्रीट, डांबरी, व खाडीचे)	कि.मी.	१९०१४.१९	७२६८.२४	५८९२.०७	१०४११.१६	१७१४५.५१	५९७३१.१७
	१४.४) पोस्ट कार्यालये	संख्या	६८६	२५४	२३६	५३९	६६८	२३८३
	१४.५) तार कार्यालये	संख्या	०	०	०	०	०	०
	१४.६) दूरध्वनी संख्या	संख्या	२४३३२	५२०३	३४९४	१८६७३	१७७११	६९४१३
१५	**उद्योग** - 2023-24							
	१५.१) नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	१९४७	२८३	७१	८५०	५६८९५	६००४६
	१५.२) चालू कारखान्यातील कामगार	संख्या	१४१६३६	१०२८६	२५८२	४४६७१	२०४०००	४०३१७५
	१५.५) साखर कारखाने (कार्यरत)	संख्या	४	०	३	७	२२	३६
	१५.६) सुत गिरण्या	संख्या	२	६	२	५	०	१५
१६	**मत्सव्यवसाय** 2024							
	१६.१) सागरी किनाऱ्याची लांबी	कि.मी.	०	०	०	०	०	०
	१६.२) नदीची लांबी	कि.मी.	६८६.५	४८५	२४८	७५०	५८७	२७५६.५
	१६.३) मच्छिमारीसाठी अनुकूल क्षेत्र	हेक्टर	५३९३१	५७३०	१०६७३	२९२२४	८२	९९६४०
	१६.४) मच्छिमारीसाठी उपयोग क्षेत्र	हेक्टर	२०३६०	५७३०	१०६७०	१६८३५	१०९२३	६४५१८
	१६.५) सागरी मत्सोत्पाद्न	मे.टन	०	०	०	०	०	०
	१६.६) भूजल मत्सोत्पाद्न	मे.टन	३१७६.९९	२७३३.९३	३१३८	६००५.४०	२४५१	१७५०५.३२
१७	**सहकार** (2024)							
	१७.१) प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था	संख्या	८८१	४०७	२३५	८७६	१३९७	३७९६
	१७.१.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	५७२	२०७०३०	१४७९५१	५१४३९२	१०९७७५०	१९६७६९५
	१७.१.२) प्राथमिक कृषी पतसंस्थानी केलेला पत पुरवठा	लाखात	१०७२९९	१९२९५	११५६३	३८५५	१४७४०८	२८९४१९
	१७.२) एकूण कृषी पतसंस्था	संख्या	१०५१	४०८	१९९	८७७	१३९८	३९३३
	१७.२.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	७५०	२१०	१८०	५२२	१११६	२७७८
	१७.३) बिगर शेती पतसंस्था	संख्या	९५५	३३१	४३	६८२	११५६	३१६७
	१७.३.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	१२१३	२७१	४५	९११	१४६९	३९०८
	१७.४) सहकारी पणन संस्था	संख्या	७०	३०	२४	८३	५०	२५७
	१७.४.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	६१	१६	४३	६७	३१	२१८
	१७.५) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	१३३	३०	८	७१२	८५०	१७३३
	१७.५.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	७	१	४	६७०५०	८७	६७१४९
	१७.५.२) गोळा केलेले दुध	लिटर”000”	३४०२८	०	०	७९७४३	२४७	११४०१८
	१७.६) सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	५३१६	४३१	३०७	९६९	२०४८	९०७१
	१७.७) उत्पादक संस्था	संख्या	१७९	१३०	०	१०९०	९४	१४९३
	१७.८) एकूण सहकारी संस्था	संख्या	८१७५	१३३०	८६२	३७०१	६०३६	२०१०४
	१७.८.१) त्यातील सभासद	संख्या “000”	२३०१	५३७	४४०	१५८४	३०८६	७९४९
१८	**सार्वजनिक आरोग्य** (2024-25)							०
	१८.१) सार्वजनिक/ सर्वसाधारण रुग्णालये (ग्रामीण रुग्णालयासह)	संख्या	४०	१४	१५	२५	२८	१२२
	१८.२) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	१४९	४९	६४	७८	१११	४५१

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	१८.३) डॉक्टर व वैद्य (सार्वजनिक संस्थातील)	संख्या	७२७	३८१	२४०	२८५	६१९	२२५२
	१८.४) जन्म-मृत्यू माहिती -२०२४							
	१८.४.१) नोंदवलेल्या जन्माची संख्या	संख्या	१००६०७	३३७७७	३१२४३	६७६११	६३९८५	२९७२२३
	१८.४.२) नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या	संख्या	२८९९४	९६४८	१०००७	७४४०	१३९५७	७००४६
	१८.४.३) बालमृत्यूची संख्या	संख्या	१३१९	५३४	५७७	४५५	६०७	३४९२
१९	**कुटुंब कल्याण**							०
	१९.१) एकूण अंदाजित जननक्षम जोडपी	संख्या	१०१८५१७	३४२९२१	२८९२५०	३३११०९	७९५७५५	२७७७५५२
	१९.२) परिणामकारक सुरक्षित जोडपी							
	१९.२.१) शस्त्रक्रियेमुळे	संख्या	२०२१९	१७५३०	१६३४	१०६८३	४६७३८३	५१७४४९
	१९.२.३) इतर पद्धतीने	संख्या	४५५३	४६६३५	५४४६५	४८८५४	१०२४६५	२५६९७२
	१९.२.४) एकूण (१+२)	संख्या	२४७७२	६४१६५	५६०९९	५९५३७	५६९८४८	७७४४२१
	१९.३) कुटुंब नियोजन केंद्र	संख्या	२६७	५२	६४	१२४	१३५	६४२
२०	**शिक्षण**							
	२०.१) प्राथमिक शिक्षण							
	२०.१.१) शाळा	संख्या	५५४५	१३८६	१७४६	२४३९	५१३८	१६२५४
	२०.१.२) विद्यार्थी	संख्या 000	९२१	१५१.६१	१८१	३३१	५६५	२१४९.८
	२०.१.३) शिक्षक	संख्या	४०१६७	५४८०	७	१२०००	२९३७०	८७०२४
	२०.१.४) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	२३	२७.७	२७.५	२८	२०	१२५.७६
	२०.२) माध्यमिक शिक्षण (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक)							
	२०.२.१) शाळा	संख्या	१८३६	४७१	३६४	९३५	१६६६	५२७२
	२०.२.२) विद्यार्थी	संख्या "000"	३६६	२४६.५७	२३२	४८०	२७१	१५९६
	२०.२.३) शिक्षक	संख्या	१३५०९	६६००	६	१४०००	२६	३४१४१
	२०.२.४) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	२७	३७.४	३८.७	३६	११	१५०
	२०.३) उच्च शिक्षण							
	२०.३.१) संस्था	संख्या	१४५	५३	३०	१००	१४२	४७०
	२०.३.२) विद्यार्थी	संख्या "000"	१०३	३२	१७	४६	१०१	२९९
	२०.५) आदिवासी आश्रम शाळा	संख्या	१५९	६३	१२५	४९	३८	४३४
	२०.५.१) विद्यार्थी	संख्या "000"	८६	३०	६०	२६	१२	२१४
	२०.६) तांत्रिक शिक्षण							
	२०.६.१) ओद्यौगिक प्रशिक्षण संस्था							
	२०.६.१.१) शासकीय व शासन सहायित	संख्या	२१	६	९	१७	१६	६९
	२०.६.१.२) अशासकीय (खाजगी संस्था)	संख्या	३१	१८	४	७८	२६	१५७
	२०.६.१.३) ओद्यौगिक प्रशिक्षण संस्था मधील मंजूर जागा	संख्या	८७२०	३५७७	३४११	६३००	५९२३	२७९३१
	२०.६.२) तंत्रनिकेतने	संख्या	२६	१०	१	१	१	३९
	२०.६.३) अभियांत्रिकी महाविद्यालये	संख्या	४८	१८	०	१४	१०	९०
२१	**व्यापारी बँका** (2024-25)							
	२१.१) एकूण बँक शाखा	संख्या	८४१	२०४	११४	५५२	७६८	२४७९
	२१.२) सहकारी बँक शाखा	संख्या	१३३	४६	२३	२३७	२८८	७२७
	२१.३) ठेवी	रुपये लाखात	९२८०७२३.५४	१४८७५९१.७८	६३६९९१	३८०६१२.१३	५८३२०००.७	१७६१७९१९.१५
	२१.४) कर्ज	रुपये लाखात	७६८२१८१.८	११६३८४९.७८	१४४८९०	१३०५७९.१४	४५९३४१७.७	१३७१४९१८.४
२२	**पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा** (2024-25)							

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	२२.१) समस्याग्रस्त गावे	संख्या	१७४	५७	११७	७३	१६३	५८४
	२२.२) पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न पूर्णपणे सुटलेली गावे	संख्या	१३८२	६१३	९३६	१४३३	१४१८	५७८२
२३	**मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना** (2024-25)							
	२३.१) मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	१३०	१०६	८१	९४	१२८	५३९
	२३.२) त्यात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	७६५४	५१३५	३५८२	३६५४	६१३७	२६१६२
२४	**एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम**							
	२४.१) दारिद्र रेषेखालील कुटुंब (2011 गणनेनुसार)	संख्या	२४८८४५	१६७०००	३४७१५०	३१५६०१	१९०४७५	१२६९०७१
२५	२५.१) वार्षिक योजनेतील तरतूद	लाख रुपये	८१३००	३१२००	१९२००	५१०००.०१	८२०००.००	२६४७००.०१
	२५.२) अनु.जाती उपयोजना	लाख रुपये	१०१००	३२००	१४००	९२००	१३९००.००	३७८००
	२५.३) आदिवासी उपयोजना	लाख रुपये	२९९६८.१	१०८००.५३	३८७०७	२३६२.५९	४७४९.६	८६५८७.८२
	२५.४) अनुशेष दूर करण्यासाठी	लाख रुपये	०	०	०	०	०	०
	२५.५) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमासाठी	लाख रुपये	०	०	०	०	०.००	०
	२५.६) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमासाठी	लाख रुपये	४१९९.९७	०	७५४९.५४	२१५६.४८	०.००	१३९०५.९९
२६	**स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष** (2024-25) **आमदार निधी (विसस + विपस)**							
	२६.१) मतदार संघ	संख्या	१५	५	४	११	१२	४७
	२६.२) मंजूर तरतूद	रुपये लाखात	२७००	३१८८.४२	२०००	९५४५	५४३३.६६	२२८६७.०८
	२६.३) मंजूर कामाची संख्या	संख्या	१८४५	२८८	१६६	७६३	२४६२	५५२४
	२६.४) मंजूर कामाची अंदाजित किमत	रुपये लाखात	६७२०.२५	२७७०.६९	१३९४.३	६०९६.८८	६१३७.८	२३११९.९२
	२६.५) संदर्भ वर्षात झालेला प्रत्यक्ष खर्च	रुपये लाखात	६९८०.१९	२४७५.४३	१६७६.८६	२३९६.७५	५९४०.६१	१९४६९.८४
२७	**ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च** 2023-24							०
	२७.१) उत्पन्न	रुपये लाखात	६३८४१.०८	३८७४३.२२	२६५४५.१५	२६९६६२.१	३०९३३.१२	४२९७२४.७
	२७.२) खर्च	रुपये लाखात	३१७५३.११	७३५०.९२	२२१५०.३२	२०३८८२.५	२३२१९.५१	२८८३५६.४
२८	**जिल्हा परिषदा** 2023-24							
	२८.१) उत्पन्न	रुपये लाखात	४६७९७६.३१	१६८९३९.११	२३८८६३.८८	२६९६६२.१	४६४५५१.९२	१६०९९९३.३२
	२८.२) खर्च	रुपये लाखात	३५७५५६.३१	११८३७५.१८	१७३८४५.८	२०३८८२.५	४०९५८२.८७	१२६३२४२.६६
२९	**महानगरपालिका/नगरपरिषद**							
	२९.१) उत्पन्न	रुपये लाखात	४०५०९१.८०	९२८११.६४	१४०९६.६	७१७८२	१७१४६८.०१	७५५२५०.०
	२९.२) खर्च	रुपये लाखात	८९८१९.१५	७६८९६.३६	१२१८५.२	४७६०८.५७	१०२६७२	३२९१८१.३
३०	**नागरी पुरवठा**							
	३०.१) रास्त भावांची दुकाने	संख्या	२६०९	९८७	१०८३	१९८३	१८९४	८५५६
	३०.२) शासकीय गोदामे	संख्या	४४	२४	३१	३१	८२	२१२
३१	**आर्थिक गणना**							
	३१.१) उत्पादन व दुरुस्ती सेवा							
	३१.१.१) उपक्रम (उद्योग)	संख्या	६६९७३	२४५१७	११७३	३०६१	५६०६	१०१३३०
	३१.१.२) त्यातील कामगार संख्या	संख्या	२५३०७३	५१००१	२३८५	६३७०	१२११८	३२४९४७
	३१.२) घाऊक व किरकोळ व्यापार							
	३१.२.१) उपक्रम(उद्योग)	संख्या	६७६६४	२२१०५	३३९	२१०५	३६२३	९५८३६
	३१.२.२) त्या तील कामगार संख्या	संख्या	११५९७८	३५७९९	८२१	५५२८	९९२५	१६८०५१

अक्र	बाब	परिमाण	नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगाव	अहिल्यानगर	विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	३१.३) परिवहन ,वखार,व साठवण गृहे							०
	३१.३.१) उपक्रम(उद्योग)	संख्या	१२००८	२८५२	२१३५	९८४१	९६९१	३६५२७
	३१.३.२) त्यातील कामगार संख्या	संख्या	३४५७३	७७८७	५७२८	१७९९७	२८०६३	९४१४८
	३१.४) सामुहिक,सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा							
	३१.४.१) उपक्रम(उद्योग)	संख्या	६७६९१	१६८६	८०४७२	१२५७००	३९४५	२७९४९४
	३१.४.२) त्यातील कामगार संख्या	संख्या	१८२६५८	५१४५	१५९८५५	२५१३४१	१३४१५	६१२४१४
	३१.५) इतर							
	३१.५.१) उपक्रम(उद्योग)	संख्या	१९९८१५	६६३५	३४५६	१७९३७	१६६५२	२४४४९५
	३१.५.२) त्यातील कामगार संख्या	संख्या	५५८७९०	९१६०	५२७७	२३४७८	२३९६३	६२०६६८
	३१.६) एकूण							
	३१.६.१) उपक्रम(उद्योग)	संख्या	२१४३३६	५७७९५	५६७८७	१५८६४४	२९८२६	५१७३८८
	३१.६.२) त्यातील कामगार संख्या	संख्या	५८६२८२	१०८८९२	९१४६५	३०४७१४	५९४२१	११५०७७४
३२	**रोजगार निर्मिती** (2024-25)							०
	३२.१) रोजगार हमी योजना	लाख मनुष्य दिवस	४२.०४	३.५	३२.७०	२५.६७	४६.९७	१५०.८८
	३२.२) सेवायोजन केंद्रात नोंदानिपटावरील अर्जदार	संख्या	२११६७९	९६४१७८	१५०७६१	४२९९३८	१७०५४९	१९२७१०५
	३२.३) कर्मचारी गणना २०२४							
	३२.३.१) शासकीय कर्मचारी	संख्या	२२२२९	१३६९४	१३०००	२००००	२०४२७	८९३५०
३३	**जिल्हा उत्पन्न अंदाज** (2023-24)							
	१) चालू किमती नुसार							
	१.१) एकूण उत्पन्न(स्थूल)	रु.कोटी	१९५४०६	४८७७८	२६१६०	९०४१४	१२८७७४	४८९५३२
	१.२) एकूण उत्पन्न(निव्वळ)	रु.कोटी	१७११५२	४२८१२	२३०९०	७९५१९	११४३०३	४३०८७६
	२) स्थिर किमतीनुसार							
	२.१) एकूण उत्पन्न(स्थूल)	रु.कोटी	११८९४६	२८८५६	१५७०४	५६०२१	७६८१९	२९६३४६
	२.२) एकूण उत्पन्न(निव्वळ)	रु.कोटी	१०३४३१	२५०८५	१३७५६	४८८४२	६७७८१	२५८८९५
३४	**रस्त्याची लांबी**							
	१) राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	२७९.२	४२५.०	१४१.३	४२१.०	४४९.०	१७१५.५
	२) राज्य महामार्ग	कि.मी.	१९८५.९	८३७.९	५६८.५	१४६७.३	२३३७.३	७१९६.८
	३) प्रमुख जिल्हा महामार्ग	कि.मी.	४५७०.९	१५०१.३	१५१३.९	३९७४.०	४४१५.४	१५९७५.४
	४) इतर जिल्हा महामार्ग	कि.मी.	५३९६.९	१०९८.४	१२५७.०	१८८९.०	३६६४.१	१३३०५.४
	५) ग्रामीण रस्ते/इतर रस्ते	कि.मी.	१११३१.०	३४०५.७	४१११.८	७४५६.०	११२३६.४	३७३४०.९
	एकूण	कि.मी.	२३३६३.९	७२६८.२	७५९२.५	१५२०७.३	२२१०२.१	७५५३४.०
३५	**दूरदर्शन केबल धारकांची संख्या**	संख्या	उना	२९१०६	उ.ना.	उ. ना.	५३१७३	८२२७९
३६	१) एकूण रास्त धान्य दुकानांची संख्या	संख्या	२६०९	९८७	१०८३	१९८३	१८९४	८५५६
	२) रेशन कार्ड धारकांची संख्या	संख्या (लाख)	६२.१३	५.४	३.४७	८.२१	४१.९८	१२१.१९
३७	**जिल्ह्यातील एकूण मोटार वाहने** (2024-25)							
	१) एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	२३८२२९२	५७२२३८	३४१३२९	४०११८	१८१०४२६	५१४६४०३
	२) एकूण माल वाहतूक वाहने	संख्या	३३३५४९	९१८८३	५००१४	३२९५	२६६६४२	७४५३८३
३८	**परिवहन महामंडळ**(2024-25)							
	१) अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्या	संख्या	८१८	४१८	३०४	७३५	६६७	२९४२
	२) वाहतुकीमुळे वर्षी मिळालेले उत्पन्न	रु. लाख	५५२११.२	१६७३५.९	१०७४९.९	२६८८६.९	२१०१५.८	१३०५९९.७
३९	१) पोलीस कर्मचारी संख्या (2024-25)	संख्या	५२०२	११४०	८०५	१८८५	२१२९	१११६१
४०	एकूण न्यायालयांची संख्या	संख्या	२२३	७१	५५	९२	१११	५५२

* * * * * *